

“Het bouwbesluit is prima, maar wij hebben een hogere ambitie”

UMC Utrecht heeft een eigen bedrijfsbrandweer voor onder andere brandbestrijding, ontruimen en trainen. Hiermee vervangen ze hun BHV-organisatie en vangen ze zo'n tachtig procent van de alarmmeldingen af van brandweer Utrecht. “Ik weet gewoon dat het hier wel goed zit met de brandveiligheid”, aldus Ed de Groot, plv. commandant van de Brandweer UMC Utrecht.

De hoofdlocatie van UMC Utrecht is een ouder gebouw en ligt iets buiten de stad. Die combinatie van bestaande bouw met gedateerde techniek en een langere aanrijtijd voor de brandweer, zorgde ervoor dat de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) bij de bouwvergunning in 2010 eiste dat UMC Utrecht een eigen bedrijfsbrandweer zou gaan exploiteren. “In die zin is het een gelijkwaardigheidsmaatregel,” zegt Bonne van de Dijk, clustermanager Veilig Werkomgeving, “maar wel één waar we inmiddels echt trots op zijn.” Tegenwoordig staat er dag en nacht een ploeg ‘eigen’ brandweermensen paraat om indien nodig brand te bestrijden en afdelingen te helpen ontruimen.

Snelheid van handelen

Zodra het brandalarm afgaat komt eerst de eigen bedrijfsbrandweer in actie. Als het binnen tien minuten niet is opgelost, wordt de melding alsnog doorgezet naar de gemeentebandweer. “De meeste brandjes die we hebben komt van apparatuur die begint te smeulen,” zegt Ed. “Doordat wij er bovenop zitten blijft het allemaal bij kleine incidenten. In de veertien jaar dat ik hier werk is Utrecht maar drie of vier keer echt naar ons toe uitgerukt. En dan hadden we de brand al geblust voordat ze ter plaatse waren.”

Niet alleen de snelheid van handelen, maar ook de specifieke kennis die de bedrijfsbrandweer over het ziekenhuis heeft is een groot voordeel. Ed: “Omdat er heel veel soorten brandveiligheidsrisico's in het ziekenhuis zijn, verdiepen we ons daarin. Wij weten hoe te handelen bij bepaalde

*Bonne van de Dijk, clustermanager
Veilige werkomgeving*

medicatie of apparaten waar de gemeentebandweer nog nooit van gehoord heeft. Zo hebben we apparatuur waardoor je niet zomaar de afdeling op kunt lopen, anders word je er als een magneet tegenaan gezogen. Daar worden we bij ingebruikname direct van op de hoogte gebracht, zodat we voor die afdeling een aparte procedure maken voor als er brand uitbreekt.” Dat is geen uitzondering in UMC Utrecht, er zijn bijna 200 verschillende ontruimingsplannen. Elke afdeling heeft zijn eigen ontruimingsplan en doet in principe zijn eigen ontruiming bij incidenten. Pas als het niet goed verloopt op een afdeling, springt de bedrijfsbrandweer bij.

Trainen

Dat vraagt wel dat de 13.000 medewerkers goed getraind worden in BHV, blustraining en ontruiming. Bonne: “We trainen ontzettend veel, vandaag staan er ook weer vijf trainingen gepland. Dat is echt onze grootste uitdaging. En we werken niet volgens kwaliteitssysteem NIAZ, maar volgens JCI, een pittige Amerikaanse norm die stelt dat al je medewerkers geïnstrueerd moeten zijn. Daar hebben we een

PRAKTIJKVOORBEELD UMC UTRECHT

apart trainingsbeleid op gemaakt, met e-learnings en fysieke trainingen. We hebben zelfs een apart trainingscentrum waar je echt met brandsituaties in een ziekenhuisomgeving kunt oefenen." Zo breed trainen terwijl de handen aan het bed onder druk staan, kan alleen als er draagvlak is vanuit de top. "Onze Raad van Bestuur steunt ons, dat is heel belangrijk. Zij zijn safety en security minded. Zo'n bouwbesluit is prima, maar wij hebben een hogere ambitie en daar gaan we gewoon voor."

Ed: "We trainen medewerkers ook op maat, dat ontwikkelen we zelf. Zo krijgen verpleegafdelingen speciale aandacht voor de zelfredzaamheid van patiënten. Het heeft geen zin om laboranten te leren hoe ze een patiënt moeten evacueren. We zijn bijvoorbeeld ook heel specifiek aan de slag gegaan met het OK-complex, want risico's wijken daar erg af van andere afdelingen. Als je in een OK brand hebt, kun je bijvoorbeeld prima een infuuszak als blusmiddel gebruiken." UMC Utrecht oefent ook met BHV-organisaties die nog in buitenpanden zitten. Ed: "Daar verzorgen we de opleidingen voor. Als er een keer een grootschalige oefening is, dan zorgen we dat de brandweer daarin meedraait. Zo kunnen wij zien hoe de BHV het geregeld heeft en zien zij wat ze van ons kunnen en moeten verwachten. Dan leer je echt van elkaar."

Veiligheidsbewustzijn

Trainen leidt ook automatisch tot een hoger veiligheidsbewustzijn van medewerkers. Daarnaast loopt de bedrijfsbrandweer preventief rond en spreken zij mensen aan op onveilig gedrag. Ed: "Als we iets constateren, dan gaan we daar met die afdeling over in gesprek. Dat is een constant proces, we blijven mensen attenderen, dat samenspel met afdelingen blijft belangrijk."

IPB

UMC Utrecht raadt elke zorgorganisatie aan om na te denken over het integraal benaderen van risicogestuurde brandveiligheid en het vast te leggen in een document. Bonne licht toe: "Brandveiligheid wordt vaak geïsoleerd benaderd. En alleen voldoen aan regelgeving wil nog niet zeggen dat het veilig is. Daarom hebben wij zelf als een van de eerste umc's een IPB, Integraal Plan Brandveiligheid, ontwikkeld en dat is voor ons nu de leidraad. Daarin denken we na over risico's en op welke wijze we die gaan beheersen. In het IPB zijn de hele brandweerorganisatie en alle scenario's beschreven. Daar kijken de VRU en de gemeenten in mee. Het IPB is ook formeel vastgesteld door de Raad van Bestuur, het is niet meer een vrijblijvend document maar goed geborgd in de organisatie."

Bonne vervolgt: "In het plan leggen we ook afspraken vast met een aantal partijen. Veel zorginstellingen denken bijvoorbeeld dat de brandweer altijd wat te zeuren heeft en dat je die buiten de deur moet houden. Daar sta ik anders in. We hebben allemaal een gezamenlijk belang, dus ga ik liever in gesprek en maak ik afspraken. Je hebt vaak veel meer gemeenschappelijks met elkaar dan dat je tegenstellingen hebt." Ed vult aan: "Dat is ook het mooie, wij halen juist de veiligheidsregio's naar binnen toe om met elkaar naar alle zaken te kijken. En zo'n IPB, zo'n integraal plan, dwingt je om daar goed over na te denken."

Ambitieniveau

Bonne: "Wij zijn echt bevoorrecht met een eigen bedrijfsbrandweer. Met een BHV-organisatie is het toch altijd een probleem om mensen te mobiliseren. Een bedrijfsbrandweer is een dure maatregel, maar het werkt heel goed en het geeft ook ons ambitieniveau aan. In die zin zijn we daar heel trots op."

FACTS & FIGURES

Organisatie: UMC Utrecht
Branche: Ziekenhuis (universitair medisch centrum)
Aantal locaties: 5 locaties in Utrecht
Aantal bedden: 1.000
Aantal medewerkers: 13.000

Meer informatie?

Bonne van de Dijk | clustermanager Veilige werkomgeving,
directie Facilitair Bedrijf | b.vandedijk@umcutrecht.nl